

τασκευής και διὰ πρώτην φοράν ἔμελλε νὰ πλεύσῃ. Οἱ ἀνώτεροί του, οἵτινες ἐγίνωσκον καλῶς τὴν ἀξίαν του, εἶχον συστήσει τὸν Φριδερίκον διὰ τὰ πρῶτα πειράματα. «Μὲ αὐτὸν τὸν νέον, εἶχεν εἶπει ὁ ὑποναύαρχος διοικητὴς τῆς μοίρας, δυνάμεθα νὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ ἔχωμεν πληροφορίας σοβαρὰς καὶ πειράματα μαθηματικῶς ἀκριβῆ».

Ὁ ὑποπλοίαρχος λοιπὸν ἀπῆλθεν εἰς Τουλὸνα ἀποχαιρετίσας τοὺς ἀνωτέρους καὶ τοὺς ὁμοβάθμους του. «Ἦδη ἦτο ἀνεξάρτητος. Ἐπὶ τοῦ μικροῦ σιδηροῦ ἐκείνου σκάφους ἐξουσιάζων ἦτο κύριος τῆς ζωῆς δέκα ἀνδρῶν. Δὲν ἦτο πλέον ὁ αὐτὸς οἶος ἐπὶ τοῦ θωρηκτοῦ βίου, ἔνθα ἡ κίνησις, οἱ χειρισμοί, τὰ γυμνάσια, ἡ διανοητικὴ καὶ σωματικὴ ἐργασία ἀντισταθμίζουσι τὴν δυνατὴν ἐξόδευσιν τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος, ἔνθα ἡ εὐθύνη τῶν δευτερευόντων καλύπτεται ὑπὸ τῆς τῶν ἀνωτέρων των. Ἐκεῖ ἀπεναντίας μία μόνη κεφαλὴ ὤφειλε νὰ περιλαμβάνῃ τὰς μερίμνας δέκα ὑπάρξεων, ν' ἀναλαμβάνῃ πᾶσαν φροντίδα καὶ πᾶσαν πρόνοιαν. Ἡ ἀνάπαυσις, καὶ προσωρινῶς ἔστω, δὲν παρείχετο αὐτῷ εἰμὴ μετὰ τὸ πέρας τῆς δοκιμασίας.

Ὁ Πλεμὸν ἐγίνωσκε πάντα ταῦτα. Καὶ ἐν τούτοις ἀπέναντι τοῦ προβλήματος ἐκείνου τῶν καθηκόντων τοῦ ἐπαγγέλματός του δὲν ἐδίστασεν. Ψυχὴ σιδηρᾶ ἀπητεῖτο διὰ τὸ σιδηροῦν σῶμα. Διὸ ἐδέχθη αὐτὸς νὰ γείνη ἡ ψυχὴ τοῦ Τορπιλλοβόλου 29.

Ἄλλως τε ὑπῆρχε καὶ ἕτερος λόγος ὑπαγορεύων τὴν τοιαύτην ἐκλογὴν.

Ὁ Φριδερίκος ἤρξατο.

Εἰκοσιεπταέτης τὴν ἡλικίαν, μὴ ἔχων ἄλλην περιουσίαν ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ του καὶ ἄλλην οἰκογένειαν ἐκτὸς τῆς μητρὸς του, χήρας ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ, εἶχεν ἀποφασίσει ν' ἀφιέρωσιν τὸν βίον του ὑπὲρ τῆς μητρὸς του καὶ ὑπὲρ τῆς πατρίδος του. Εἰς τοιαύτην καρδίαν ὁ ἔρως ἐκρηγνύμενος ἠδύνατο νὰ καταστρέψῃ πάσης αὐτῆς τὰς ἵνας συντερίβῃ ὅμως κατὰ τῆς ἀρρήκτου αὐτοῦ θελήσεως. Ὁ Φριδερίκος ἐπέβαλε σιγὴν εἰς τὸν λογισμὸν του· ἠθέλησε ν' ἀπαγορεύσῃ καὶ αὐτὰς τὰς ἀνάμνησεις του. Ἀλλὰ φεῖ! ἡ ἀνάμνησις δὲν ὑποτάσσεται εἰς τὴν θέλησιν. Ἐν τούτοις ἐκ τῆς αἰφνιδίου ἐκείνης προσβολῆς ὁ νέος ἐξῆλθεν ἐσωτερικῶς μόνον τετραυματισμένος. Οὐδὲν ἐξωτερικὸν σημεῖον ἀπεκάλυπτε τὴν ὀδύνην, ἥτις ἦτο ἐμπεπηγμένη ὡς ἐγγχειρίδιον εἰς τὰ μυχαίτατα τῆς καρδίας του. Κατέστη μόνον σοβαρώτερος καὶ τὸ μειδίαμα, ὅπερ οὐχὶ συχνάκις ἀνέτελλεν ἐπὶ τῶν χειλῶν του, ἐγένετο σπανιώτερον.

Τὸ γεγονός ἐπῆλθεν αἰφνιδίως, ἀπροόπτως, ἄνευ προδρόμων, πέραν ἐκεῖ, εἰς Βιλλαφράγκαν, τὴν νύκτα τοῦ χοροῦ, κατὰ τὴν διάβασιν θελκτικῆς νεάνιδος δεκαεπταέτιδος, λευκῆς ὡς τὸ ὄνομά της, ἀπαστραπτούσης ἐκ νεότητος καὶ ἐκ ζωηρᾶς ἀμεριμνησίας. Ἀσυνειδήτως, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ καὶ τὸν νεαρὸν ἀξιωματικόν,

ἡ νεῆνις κατέκτησε τὴν καρδίαν του καὶ τὸν λογισμὸν του. Αὐτός, ἀφ' ἑτέρου, οὐδὲν ἔπραξεν ὅπως προσεγγίσῃ εἰς αὐτήν. Ἐκ διακεκομμένων φράσεων συνδιαλέξεων, γινομένων περὶ αὐτοῦ, ἔμαθεν ὅτι ἐκαλεῖτο Λευκὴ Διλλιέρ, ὅτι ἦτο θυγάτηρ ἑνὸς πρώην νομαρχιακοῦ συμβούλου καὶ μητρὸς Ἰταλίδος, ὡραίας εἰσέτι, ἥτις ἐκαλεῖτο οἰκείως Βιάγκας, ὅτι εἶχε προῖκα ἑνὸς ἐκατομμυρίου, καὶ ὅτι κατόκει ἐκ περιτροπῆς εἰς Νίκαιαν καὶ εἰς Παρισίους.

Διὸ δὲν ἔμελλε πλέον νὰ τὴν ἐπανιδῇ. Δὲν ὑπῆρχε πιθανότης ὅτι ἔμελλε νὰ συναντήσῃ καὶ αὐθις εἰς τὸν δρόμον του τὴν εὐδαίμονα ἐκείνην πλουσίαν νεάνίδα. Ὁθεν ὁ Πλεμὸν ἀφωσιώθη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὸ ἔργον του, ἐπιθυμῶν μόνον νὰ γείνη ὀνομαστός, τοῦθ' ὅπερ εἶνε ἡ μόνη φιλοδοξία ἡ ἐπιτετραμμένη εἰς τοὺς πτωχοὺς, ὡσάκεις αὕτη δὲν εἶνε βλαβερὰ εἰς τοὺς ὁμοίους των, οὐδὲ εἰς τὴν πατρίδα.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΣ

ΛΕΟΝΤΟΣ ΔΕ - ΤΕΝΣΩ

Η ΜΗΤΗΡ ΤΡΕΛΛΗ

ΣΜΥΡΝΑΪΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

Β'

Δὲν εἶχον εἰσέτι διέλθει τὴν γέφυραν Ἀσινιέρ καὶ ὁ νεαρὸς μαθητὴς ἦτο ἤδη στενὸς φίλος τῆς ὑπ' αὐτοῦ διασωθείσης ὡραίας κόρης. Εἶχε μάθει τὸ ὄνομά της — Ἐλένη Ρεννεφόρ — τὴν ἡλικίαν της — ἔξ καὶ ἡμίσεος ἐτῶν — καὶ ὅτι κατόκει ἐκεῖ κάτω εἰς ὡραίαν οἰκίαν, μεταξὺ πολλῶν ἀνθέων.

— Ἐχεις πατέρα;

— Βεβαίως· ἔχω πατέρα, ὅπου διαβάζει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν βιβλίον.

— Ἐχεις ἀδελφούς, ἀδελφάς;

— Ὁχι· ἔχω ὅμως ἓνα σκυλί, ποῦ τὸ λέγουν Πομπήιον καὶ μὲ τὸ ὅποιον παίζω τὸν κρυφτόν. Θὰ παίξῃς καὶ σύ, ἀλλ' ὅχι ἀπόψε· μὲ πονεῖ τὸ γόνατο.

— Μόνον ἔξ ἐτῶν καὶ ἡμίσεος εἶσαι; ἠρώτησεν αὐτὴν ὁ Μαυρίκιος.

— Μόνον· ἀλήθεια, μαμμά; εἶπεν ἡ Ἐλένη.

Ἡ κυρία Ρεννεφόρ, ἔχουσα τὸ πρόσωπον κεκρυμμένον διὰ τοῦ μανδηλίου της, ἐκλαίεν ἡσύχως, ὁ δὲ Μαυρίκιος, καθισχυχάσας ἐκ τῆς ἡρέμου ἐκείνης ἐκδηλώσεως, ἠσθάνετο ἐαυτὸν μᾶλλον νῦχαριστημένον. Εἰς τὴν ἐρώτησιν τῆς κόρης, ἀπεκάλυψε τὸ πρόσωπόν της, ἰδοῦσα δὲ τὸν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς θυγατρὸς της καθήμενον συνταξιδιώτην, ἐφάνη πως ἐκπληττομένη. Εἶτα δέ, ὡς ἐὰν ἐπανῆλθεν

αὐτῇ ἡ μνήμη, τὸ πρόσωπόν της ἐπράυνθη καὶ ἡ διάνοια, ὡς ὁ ἐξερχόμενος ὀπισθεν τῶν νεφῶν ἥλιος, ἐφώτισε στιγμιαίως τὸ μέτωπόν της. Οἱ χαρακτηρισμοὶ τοῦ προσώπου της, ἐφ' ὧν διεκρίνοντο ἔχνη προῶως ἐκλιπούσης καλλονῆς, ἀνέλαβον παραχρῆμα ἀρρήτως θλιβεράν ἀδημονίαν ἐκφρασιν. Ἀνεγινώσκετο ἐπ' αὐτῶν τὸ ὕστατον χαῖρε, βεβαίως ἀσυνειδήτως, πρὸς πᾶν ὃ, τι ὑπάρχει πολυτιμωτάτων ἐν τῷ βίῳ. Ἔσυρε τὴν παιδίσκην εἰς τὴν ἀγκάλην της, ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτῆς διὰ φιλημάτων καὶ μὲ φωνὴν γλυκεῖαν καὶ ξενικὴν προφορὰν εἶπε πρὸς αὐτήν:

— Ἡσπάσθης τὸν φίλον σου, Ἐλένη; Πρέπει νὰ τον ἀγαπᾷς πολὺ, διότι, χωρὶς αὐτόν, θ' ἀπέθνησκεις!

Ἡ μικρὰ, ὀρμεμφύτως συγκινηθεῖσα, ἀνεπλήρωσεν εὐγενῶς τὴν ἑλλειψίν της. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ὁ σιδηροδρομικὸς συρμὸς ἔστη πρὸ σταθμοῦ, κεκρυμμένου ἐντὸς δύο φρακτῶν. Ἦτο ὁ Οἶκος-Λαφίτ.

Ὁ Μαυρίκιος ἀφῆκε στεναγμὸν ἀνακουφίσεως, διότι εἶχεν ἐκπληρώσει τὸ μᾶλλον ἐπικίνδυνον, ἐὰν μὴ τὸ λυπηρότερον, μέρος τῆς ἐντολῆς του. Ὅπως δὴποτε, ὁ φάκελλος, ὃν ἔφερεν εἰς τὸ θυλάκιόν του, ἐβάρυνεν αὐτὸν μεγάλως· ἐπαλλεν ἡ καρδία του, συλλογιζομένου, ὅτι ἔμελλε νὰ δώσῃ τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην πρὸς τὸν σύζυγον τῆς ἀσθενοῦς.

— Δυστυχῇ κύριε Ρεννεφόρ! ἔλεγε καθ' ἑαυτόν. Εἶθε ἡ ἀπρόοπτος εἰδήσις νὰ μὴ ἀποβῇ αὐτῷ ἀπαισία!

Ἡ μικρὰ Ἐλένη ἀπολύτως δὲν ἠδύνατο νὰ βαδίσῃ, διότι τὸ γόνα αὐτῆς εἶχεν ἐξογκωθῇ, ὥστε ἐδέησε νὰ τὴν θέσωσιν ἐφ' ἀμάξης, ὅπως μετενέγκωσιν αὐτὴν μέχρι τῆς κατοικίας της.

Ἀπὸ τοῦ ἐκ γύψου ἐστιλβωμένου κιγκλιδωτοῦ διεκρίνετο κηπάριον, πλήρες δενδρυλλίων καὶ ἀνθέων. Δεξιᾷ, ὑπὸ πλάτανον, ὑπῆρχον τινὰ ἀγροτικὰ ἐδώλια καὶ τράπεζα, ἐφ' ἧς πολλὰ βιβλία. Εἰς τὸ βάθος τοῦ κηπαρίου ἦτο ἐκτισμένος ὁ λευκὸς οἰκίσκος, εἰς δὲν ἀνῆρχοντο δι' ἐξωτερικῆς κλίμακος ἐξ ὀλίγων βαθμίδων, εἰς τὸ ἄνω ἄκρον τῆς ὁποίας ὁ Πομπήιος ἐκοιμάτο μὲ τὸ ρύγχος μεταξὺ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν του. Εἰς ἐν δὲ τῶν παραθύρων τῆς πρώτης ὀροφῆς ἐφαίνετο πολιοῦριξ κεφαλὴ, κεκλιμένη εἰς ἐργασίαν.

Ἦτο ὁ κύριος Ρεννεφόρ, ὅστις πρὸ πενταετίας ἐβίου ἐν ἐκείνῃ τῇ οἰκίᾳ, ἀσχολούμενος τὸν πλεῖστον χρόνον εἰς τὴν συγγραφὴν τοῦ μεγάλου ἔργου του περὶ τῶν μεταναστεύσεων τῆς τέχνης.

— Εἶναι ὡραῖον ἔργον — ἔλεγε θλιβερῶς πρὸς τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸν ὀλίγους γνωρίμους. Ἀλλὰ θὰ καπορθώσω νὰ το δημοσιεύσω; Ὑπῆρξα ἥκιστα τυχερὸς εἰς τὴν ζωὴν μου.

Φοβερὸν μυστήριον τοῦ πεπρωμένου! Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, καταδικώμενοι ἀπὸ τῆς κοιτίδος μέχρι τοῦ τάφου, καταδικασμένοι νὰ βλέπωσι μαραινόμενον πᾶν ἄνθος, τὸ ὅποιον θίγουσιν! Ἡ θρη-

σκεία, ἡ φιλοσοφία, τὸ θάρρος παραινούντων ἡμᾶς νὰ μὴ πιστεύωμεν εἰς τὸ πεπρωμένον. Καὶ ὁμως !

Καὶ ὁμως ὁ κύριος Ρεννεφώρ, ἐπιστήμων, ἐργάτης ἀκάματος, καρδιά γενναία, ὑψηλὴ διάνοια, ἐγήρασεν ἐν τῇ ἐρμηίᾳ καὶ ἐν οἰκονομικαῖς δυσχεραίαις, μετὰ μακρὸν καὶ κοπιῶδες στάδιον ἐν τῇ προξενικῇ ὑπηρεσίᾳ. Καὶ εἰς τίνα προξενεῖα ! Εἰς τὰς κινδυνωδεστέρας, τὰς ἀπωτέρας καὶ ἀνθυγεινότερας θέσεις. Εἶχε τόσον ἀπογοητευθῇ ἐκ τοῦ σταδίου, ὥστε, ἐν ἡλικίᾳ τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἐτῶν, ἀφοῦ ἔπαιξε καὶ τὸ τελευταῖον παιγνίον χαρτὸν τοῦ ἐπὶ τοῦ πρασίνου τάπητος τῆς ἐλπίδος, νυμφευθεὶς ὠραιότατην καὶ νέαν ξένην ἐδέησε νὰ παραιτηθῇ σταδίου, τοῦ ὁποίου τὸ βᾶρος ἐγένετο ἀνώτερον τῶν δυνάμεών του.

Ἡμέραν τινὰ ἀφίκετο εἰς τὸν Οἶκον Λαφίτ — Κύριος οἶδε διατί μᾶλλον ἐκεῖ ἢ ἀλλαχοῦ — ὅπως διέλθῃ τὰ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ἀπομείνοντα αὐτῷ ἔτη. Ἀπὸ τῶν μακρῶν περιπλανήσεών του ἀπέφερε μικρὰν περιουσίαν, νεωτέραν αὐτοῦ καὶ ἀρκετὰ ὠραίαν σύζυγον, εἰ καὶ φιλάσθενον, διετὴ θυγατέρα καὶ τὸ διὰ τὴν συγγραφὴν τοῦ ἔργου τοῦ ἀπαιτούμενον ὑλικόν.

Εἰς τὴν νέαν διαμονὴν του, ἣν ἐπίστευεν ὡς μέλλουσιν νὰ ἦναι ἡ τελευταία του, θεώρουν αὐτὸν ὡς πεπαιδευμένον καὶ παραδόξον ἄνθρωπον. Ἀπεκάλουν δ' αὐτὸν «ὁ κύριος πρόξενος», διότι εἶχε διατηρήσει τρόπους διπλωματικούς, ἐπιφυλακτικούς καὶ ψυχρούς. Μάλιστα ἡ ἐπιμονὴ τῆς ἀτυχίας του εἶχε προσδώσει αὐτῷ ποιάνα τινα δειλὴν αἰδῶ, τὴν συστολὴν ἐκείνην τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες θεωροῦσιν ἑαυτοὺς ὡς προωρισμένους νὰ μὴ δύνανται νὰ θίξωσι τι, χωρὶς νὰ φέρωσι βλάβην. Ἐπὶ τέλους, μεταξὺ τῶν γειτόνων εἶχε συνδέσει τινὰς γνωριμίας, ἀλλ' οὐχὶ φιλίας.

Ἰδὼν τὴν φέρουσαν τὴν σύζυγον καὶ τὴν θυγατέρα του ἄμαξαν, ἄγνωστον εἰς αὐτὸν πολυτέλειαν, ὁ κύριος Ρεννεφώρ ἐσκέφθη ἀμέσως ὅτι δυστύχημα συνέβη, μάλιστα δὲ σχεδὸν ἐξεπλάγη, μαθὼν ὅτι τὸ πᾶν περιωρίζετο εἰς ἀπλὴν ἐκδορὰν τοῦ γόνατος τῆς θυγατρὸς του. Ὁ δυστυχὴς ! Δὲν ἐγίνωσκεν ἀκόμη τί τὸν περιέμενεν ! Ὁ Μαυρίκιος ἀφηγήθη τὰ συμβάντα μετὰ τὸ ἐρύθημα τῆς μετριοφροσύνης καὶ τοῦ ψεύδους εἰς τὸ μέτωπον, διότι ἡγάπα ἤδη πρὸ παντὸς τὴν ἀλήθειαν, ἐπίσης δὲ τῷ ἀπῆρσεκε νὰ λαλῇ ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Ἀγνωστον εἶναι ἐὰν διωρθώθῃ ἐκ τῶν δύο τούτων ἐλαττωμάτων, ἀλλὰ, ὡς θέλομεν ἰδεῖ κατωτέρω, διετήρησεν αὐτὰ ἐπὶ μακρὸν χρόνον.

— Ἀγαπητὲ κύριε — εἶπεν ὁ κύριος Ρεννεφώρ, ἀφοῦ ἡ σύζυγος καὶ ἡ θυγάτηρ του ἀπῆλθον — πῶς ὀνομάζεσθε ;

— Μαυρίκιος Βιλφερὼν — ἀπεκρίθη ὁ νεανίας, ὠχρίάσας, διότι ἡσθάνετο ἐγγίζουσιν τὴν ἀπαίσιαν στιγμὴν.

— Βιλφερὼν ! Μήπως τυχὸν εἰσθε ὁ αἰὶς τοῦ ἱατροῦ ;

— Ναί, κύριε· γνωρίζετε τὸν πατέρα μου ;

— Τὸν γνωρίζουσιν ὅλοι ἐξ ὀνόματος καὶ φήμης, νεαρέ μου φίλε. Εἶναι ἱκανότατος ἀνὴρ, ἐὰν δ' ἡ σύζυγός μου προσεῖχεν εἰς τοὺς λόγους μου, θὰ τὸν συνεβούλευτο πρὸ πολλοῦ.

— Τὸν συνεβουλευθῇ σήμερον. Δὲν μ' ἔφερον ἡ τύχη εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ἀβερης, ὅτε ἡ μικρὰ θυγάτηρ σας ἐκινδύνευσεν. Εὐρισκόμην ἐκεῖ κατὰ θέλησιν τοῦ πατρὸς μου, ὅστις μὲ εἶχε διατάξει νὰ παρακολουθῶ τὴν κυρίαν Ρεννεφώρ καὶ νὰ ἐγχειρίσω τοῦτο πρὸς τὸν σύζυγόν της.

Ὁ πρόξενος ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν καὶ περιέστρεψεν αὐτὴν ὀλίγον εἰς τὰς χεῖράς του. Ἐκεῖνος ὁ φάκελλος — ἦτο βέβαιος — περιέκλειεν ἐν δυστύχημα. Ἀλλ' ὅποιον ; Ἀ ! ἐὰν ἦτο δυνατόν, σεβόμενοι τὴν σφραγίδα, ν' ἀφίνωμεν διὰ παντὸς κεκλεισμένην τὴν θλίψιν ὑπ' αὐτήν.

— Κύριε, εἶπεν ὁ νεανίας, σπεύσατε ν' ἀναγνώσχητέ ἐφ' ὅσον εἰσθε μόνος.

Ἰδοὺ τί περιεῖχεν ἡ ἐπιστολή.

«Τὸ ἐλθὼν νὰ μὲ συμβουλευθῇ πρόσωπον ἔχει προσβληθῇ ἀπὸ τινος χρόνου ἐξ ἐγκεφαλικῆς ἀταξίας, τῆς ὁποίας, ἄνευ ἑτέρων πληροφοριῶν, δὲν δύναμαι νὰ ὀρίσω τὴν φύσιν καὶ τὰ αἷτια. Τοῦτο μόνον εἶναι βέβαιον, ὅτι τὸ μέχρι σήμερον ὑπνώτον πάθημα ἀπειλεῖ νὰ ἐκτραγῇ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν καὶ ἴσως ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν. Ἡ τοιαύτη ἐκρηγνῆς δύναται νὰ προσλάβῃ ἐπικινδυνωδεστάτην μορφήν οὐ μόνον διὰ τὴν ἀσθενῆ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ πλησιάζοντα αὐτὴν πρόσωπα. Ἰδίως δὲ διὰ τὴν θυγατέρα της. Ἐγὼ λοιπὸν τὸ καθήκον, ἐπιφυλαττόμενος νὰ προβῶ εἰς σπουδαιότεραν ἐξέτασιν, ἐὰν ζητηθῶ, νὰ καταστήσω γνωστὸν τῷ ἐνδιαφερομένῳ τὸ κρίσιμον τῆς περιστάσεως. Αὐστηροτάτῃ ἐποπτεία εἶναι ἀπὸ τοῦδε ἀναγκαία».

— Δυστυχὴς σύζυγέ μου ! εἶπεν ὁ κύριος Ρεννεφώρ μετ' αὐταπαρνήσεως, ἐκπληξάσης τὸν Μαυρίκιον, ὅστις περιέμενε νὰ ἴδῃ σύζυγον ἀπηλπισμένον. Μοι ἔλεγε πάντοτε διὰ τὰ νεῦρά της ! Εἰκοσάκις παρεκάλεσα αὐτὴν ματαίως νὰ συμβουλευθῇ ἱατρόν. Σήμερον, χωρὶς οὐδένα νὰ εἰδοποιήσῃ, ἀπῆλθεν ἐπὶ τινὶ προφάσει εἰς Παρισίους, ὅπου δὲν μετέβαινε οὐδὲ τρίς τοῦ ἔτους. Καὶ μετέβη νὰ συμβουλευθῇ κρυφίως τὸν πατέρα σας ... Θεέ μου ! δὲν σὰς φαίνεται καὶ τοῦτο φοβερὸν σύμπτωμα !

Ὁ Μαυρίκιος μόνον ν' ἀπέλθῃ πλέον ἐσκέπτετο, ἀπῆντησε δὲ δι' ἀναζητήσεως τὴν θύραν διὰ τοῦ βλέμματος, προσθεῖς :

— Ἐλπίζω, κύριε, ὅτι ὁ πατήρ μου ἐλάνθασθῃ. Ὡς πρὸς με, θὰ ἤμην ἀδιάκριτος, ἐὰν παρέμενον περισσότερον, ἐπομένως ἐπιτρέψατέ μοι...

— Ἐπεθύμουν νὰ ὑποδεχθῶ ὑμᾶς καλότερον, γενναίέ μου νέε, καὶ νὰ σὰς εὐχαριστήσω καταλληλότερον διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ζωῆς τῆς ἀγαπητῆς ἐκείνης παιδίσκης — εἶπε μετὰ συγκινημένης καὶ ὑποτρεμούσης φωνῆς ὁ κύριος Ρεννεφώρ — πλὴν, πρὸ παντὸς, ὀφείλω νὰ μεριμνήσω περὶ τῆς δυστυχούς γυναικὸς μου. Ἐπιστρέψατε, λοιπόν, ὅτι τάχιον εἰς Παρισίους καὶ ὀρκισθητέ μοι ὅτι αὐτὸν ὁ ἱατρός θὰ εἶναι ἐνταῦθα.

— Θεωρεῖτε βεβαίαν, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, ὅστις θὰ ἐδίδεν οἶον δήποτε ὄρκον, ἢν' ἀπέλθῃ ἐλεύθερος, τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ πατρὸς μου. Ὑπόσχομαι ἄντ' αὐτοῦ.

Ἀπῆλθε δ' εὐτυχέστατος, ὅτι ἐξεπλήρωσε τὴν δυσχερεστάτην ἐντολὴν του. Ἀπέβηκε τῆς πείνης· εἰς ἡλικίαν δεκατεσσάρων ἐτῶν, ὅλαι αἱ συγκινήσεις ἀνοίγουσι τὴν ὄρεξιν.

Τὴν ἐπομένην Πέμπτην, ὁ ἱατρός Βιλφερὼν εἶπε τῷ υἱῷ του :

— Ἡ μικρὰ Ρεννεφώρ ζητεῖ τὸν σωτήρ᾽ της. Τῇ ὑπεσχέθη τὴν ἐπίσκεψίν σου σήμερον.

— Καὶ ἡ μήτηρ ;

— Ὡ ! ἡ μήτηρ !...

Ὁ Βιλφερὼν δὲν προσέθηκε λέξιν, ἀλλ' ἡ κίνησις τῶν ὀφρειῶν, δι' ἧς συνώδευσε τὴν ἐπιφώνησίν του, ἐσήμαινε καταδίκην.

Ὁ Μαυρίκιος εὗρε τὴν μικρὰν φίλην του ἐν τῷ κήπῳ, ἐξηπλωμένην ἐπὶ μακροῦ καθίσματος ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς πλατάνου. Παρὰ τὸ πλευρὸν αὐτῆς καὶ ἐφ' ἐτέρου ἐδωλίου ἐκάθητο σοβαρῶς ὁ Πομπήιος, φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς νυκτικὸν σκούφον, ἐπὶ τῆς ράχews λευκὴν νυκτικὴν καὶ ἐπὶ τοῦ ρύγχους ὀμματουάλια, ἐφαίνετο δὲ μελαγχολικὸς ὑπὸ τὴν ἀποσκευὴν ἐκείνην γραίας γυναικός.

— Ἰδὲ πόσον εἶναι κωμικός ! ἀνέκραξεν ἡ παιδίσκη πρὶν ἢ ὁ φίλος της κλείσῃ τὸ κιγκλιδίωμα. Πομπήιε ! ποῖός σ' ἔμαθε νὰ ζύνεσαι ἐμπρὸς εἰς τὸν κόσμον ;

— Πῶς πηγαίνει τὸ γόνυ ; ἠρώτησεν ὁ Μαυρίκιος, ἀφοῦ λίαν εὐγενῶς ἐπλήρωσε τὸν φόρον τοῦ θαυμασμοῦ του πρὸς τὸν κύνα.

— Κάκιστα· εἶναι κατὰμαυρον· ἰδὲ το.

— Δὲν ἠμπορεῖς ἀκόμη νὰ περιπατήσῃς ;

— Ὅχι καὶ δι' αὐτὸ ἐνοχλοῦμαι, ἀφοῦ μάλιστα δὲν μ' ἀφίνουν νὰ ὑπάγω νὰ ἴδω τὴν μαμμά μου, ὅπου εἶναι κλινήρης.

— Καὶ ὁ μπαμπάς σου ;

— Διαβάζει πάντοτε καὶ κλαίει. Θὰ μείνεις πολὺ μαζὺ μου ;

— Ὅσον θέλεις.

— Ὡ ! τότε μέινε ἕως τὸ βράδυ. Κάθισε τώρα καὶ ἔκδυσε τὸν Πομπήιον.

— Ἰδοὺ, ἔγινε. Καὶ τώρα ;

— Θά μου διηγηθῇς ἱστορίας, ἀφοῦ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τρέξωμεν.

— Οὐμ ! ἱστορίας. Εἰς τὸ γυμνάσιον δὲν μανθάνομεν πολλὰς, ὅπου νὰ ἐνδιαφέρουν τὰ κορίτσια. Ἀλλὰ, διὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω, θὰ διηγηθῶ μίαν.

Ἡ ἀφήγησις τοῦ Μαυρικίου εἶχεν ἐξαχθῇ ἐκ τοῦ Ὁμήρου. Εἰς ἐκείνους τοὺς χρόνους, οἱ σπουδασταὶ τὸν ἀνεγίνωσκον ἀκόμη ! Μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς, ἡ κόρη ἀνέκραξε, χειροκροτοῦσα :

— Ἀνδρομάχη ! Περιέργον ! Ἡ παιδαγωγός μου λέγεται Ἀνδρομάχη.

— Καὶ σὺ λέγεις Ἑλένη ; Πραγματικῶς παραδόξον. Ἀλλ' ἀληθινά, ποῦ ἐγεννήθης ;

— Ὡ ! μακρὰν, πολὺ μακρὰν ἀπ' ἐδῶ· εἰς τὴν Σμύρνην.

— Ἐγεννήθης εἰς τὴν Σμύρνην ; Τότε, λοιπόν, ἡ ὠραία Ἑλένη θὰ εἶναι ἀνά-

δοχός σου. Μάλιστα και όμοιάς. — "Ω! όχι, άπεκρίθη σοβαρώς ή μικρά. "Η νοννά μου όνομάζεται θεία "Αθηνά.

"Ότε οί δύο φίλοι έμελλον ν' άποχωρισθώσιν, ό Μαυρίκιος ήναγκάσθη νά όρκισθής, ότι ήθελεν έπιστρέψει την προσεχή Πέμπτην. "Αλλ' εκείνην την ήμέραν είχε τιμωρηθής και δέν έξήλθε τοῦ γυμνασίου. Τήν μεθεπομένην δέ Πέμπτην έβρεχεν άδιαλείπτως. "Ακολουθώς έπήλθον αί ήμέραι τών άπολυτηρίων έξετάσεων και ό νεανίας, όστις ήτο έργατικώτατος, διήλθε τό μεσάζον χρονικόν διάστημα εις την μελέτην. Κατά τās έξετάσεις, έλαβε διάφορα βραβεία και άνεχώρησεν—ήτο ύπεσχημένη άμοιβή—εις "Ελβετιάν μετά της μητρός του. Μετά δέ τοῦτο, μετέβη εις μικράν περιήγησιν εις τινας έπαρχίας πρὸς έπίσκεψιν θείων και έξαδέλφων και επί τέλους, εύρισκόμενος τυχαίως εις διασκέδασιν εις τὰ περίχωρα τοῦ Οίκου-Λαφίτ, άπεσπάσθη μίαν στιγμήν άπό τών ήδονών έξοχικοῦ συμποσίου, όπως μεταβή και σημάνη τόν κωδωνίσκον της οίκίας τών Ρεννεφώρ.

"Η χείρ του όμως, την όποιαν είχαν ύψώσει επί τούτῳ, επανέπεσεν. Οί όφθαλμοί τοῦ νεανίου είχαν ίδει ταύτην την είδοποίησιν ή μάλλον τοῦτο τό έπιτύμβιον έπιγράμμα της εύτυχίας μιᾶς οικογενείας:

"Η παρούσα οίκία πωλεῖται.

Πράγματι δ' ή έρημος εκείνη κατοικία, με τὰ παράθυρα κεκλεισμένα και τόν κήπον άκαλλιέργητον, ώμοιάζε πρὸς τάφον, όστ' έδέησε νά παρέλθῃ ήμίσεια ώρα, όπως ό Μαυρίκιος άναντήσῃται την φαιδρότητά του.

Γ'

"Ο ίατρος Βιλφερών άνέτρεφε τόν υίόν του εις την ύπακοήν μετ' αυταρχικής επιβλητικότητας, αλλά ταῦτοχρόνως μετ' άκρας έπεικειάς. "Εθετε την άρχήν της ύπακοής μετ' άκάμπτου ένεργητικότητας, κατὰ δέ την έφαρμογήν αὐτῆς άφίετο εις την άμοιβαίαν συνεννόησιν και την άγαθὴν πίστιν τοῦ παιδός, επαναλαμβάνων αὐτῷ εύχαρίστως την λέξιν, ήτις καθίστησι τοὺς ανθρώπους άγαθούς: «διορθώνου».

"Ο Μαυρίκιος έγίνωσκε κάλλιστα νά διορθοῦται. "Ητο μόλις πενταετής και έδίδασκε την όδὸν τών καλλιτέρων ζαχαροπλαστέων εις τās έπαρχιώτιδας παιδαγωγούς του.

Βραδύτερον δ' οί εις τό γυμνάσιον συμαθηταί του έλεγον περὶ αὐτοῦ:

— "Αδύνατον νά καταληφθῇ ό Βιλφερών άνέτοιμος. "Όταν ήξεύρη ό,τι έρωτάται, άποκρίνεται ως οί λοιποί: όσάκις όμως δέν το ήξεύρει, τότε ό καθηγητής άφαιρεί τὰ όμματοῦχά του, ίνα τόν άκροασθής καλλίτερον.

Δέν έλεγον όμως, διότι τό ήγνόνουν, ότι τοιοῦτος θρίαμβος έλύπει τόν Μαυρίκιον και ότι οὔτος, άμα επανερχόμενος εις την οίκίαν του, διήρχετο πολλές ώρας εις την

μελέτην τοῦ ζητήματος, τό όποιον προσεποιήθη την πρωίαν, ότι έγίνωσκεν. "Ητο δίκαιος εις τοιοῦτον βαθμόν, όστε θά προῦκάλει μάλλον την εκ της τάξεως άποβολήν του ή νά δεχθῇ άδίκως κακόν βαθμόν, δέν έχαιρε δ' άπ' έναντίας διά καλόν βαθμόν, δοθέντα αὐτῷ παρὰ την άξίαν του. "Ηδιαφέρει εις τοὺς ὑπέρ έαυτοῦ επαινούς, εάν δέν ήθάνετο έαυτὸν άξιον αὐτῶν.

"Αφικόμενος εις την προσήκουσαν ηλικίαν όπως έμφανισθῇ εις την συναναστροφήν, οὐδέν έτερον έπραξεν ή νά κατέλθῃ εις την δευτέραν όροφήν και νά εισέλθῃ εις την αίθουσαν της ύποδοχῆς. "Απ' αὐτῆς της άρχῆς, ήσθάνθη ζωηρόν αίσθημα κενοῦ. "Απεχώρει νά κατακληθῇ εκτὸς έαυτοῦ, άφοῦ παρευρίσκετο εις τὸν θρίαμβόν τινος άνοήτου, βεβαμμένου δι' άλλοτρίου πνεύματος, όστις διέκοπτεν ὅλην την έσπέραν τās συνετάς όμιλίας τεσσάρων ή πέντε εύφυῶν.

Πρὸ παντός δ' ήσθάνθη ναυτίαν, ότε, μαθὼν νά παρατηρῇ τās γυναίκας όπισθεν τοῦ συνήθους αὐταῖς προσωπείου, διέκρινεν, ότι πολλάκις έρωτότρόπος τις και μετὸ πρόσωπον έψιμμουθιμένον γραῖα ήμαῦρου πολλάκις πραγματικὴν τινα καλλονήν, συνοδευομένην ὑπὸ καρδίας άγαθῆς και τιμίας.

"Εσχε μὲν την τύχην νά μὴ γίνη μισάνθρωπος ή, ως λέγουσι σήμεραν, άπαισιόδοξος, έγένετο όμως άνήρ όρθῆς κρίσεως και καλῆς πίστεως, δύσκολος διὰ τοὺς άλλους και ιδίως αὐστηρὸς δι' έαυτόν, περιφρονῶν, πολὺ πλέον ή όσον έφαινετο, τās προπαρεσκευασμένας κρίσεις και τās εκ συνήκης εκείνας άρχάς, αἰτινες εἶναι, διὰ τό ταξείδιον τοῦ βίου, ό,τι εἶναι διὰ τὰ καθ' έκάστην ταξείδιον τὰ εἰσιτήρια τοῦ Πρακτορείου Κούῃ μετὸ έπιβεβλημένον δρομολόγιον.

"Ο Μαυρίκιος, άναγορευθεὶς διδάκτωρ της ίατρικῆς εις ήλικίαν είκοσιπέντε έτῶν, έξεδήλωσε την έπιθυμίαν νά καταταχθῇ εις τό πολεμικὸν ναυτικόν.

— Τῇ άληθείᾳ, εἶπεν αὐτῇ ό πατήρ του, δέν το περιέμενον, στοιχηματίζω δ' ότι έξ ὅλων τών νέων ίατρῶν, οἵτινες περιτρέχουσι τās θαλάσσας, οὐδεὶς θά ὑπάρχει, όστις δέν θά έθεώρῃ έαυτόν τὸν εύτυχέστατον τών ανθρώπων, εάν εύρίσκετο εις την θέσιν σου.

— Τὸ πιστεύω· αλλά δέν πρόκειται νά παραχωρήσω την θέσιν μου πρὸς έτερον. Θά μοι έγκαταλείψῃς αὐτήν, τό εύχομαι, όσον δυνατόν βραδύτερον. "Εν τῷ μεταξὺ τούτῳ τί θά έπραττον εις Παρισίους; Θά προτιμᾶτε νά λέγωσι περὶ έμοῦ ό,τι περὶ τοῦ γνωστοῦ ήμῖν εκείνου δικηγόρου: «εἶναι υἱὸς πνευματῶδους πατρός»;

"Ο Μαυρίκιος όμως δέν ώμολόγει, ότι ή πατρική οίκία τῷ έφαινετο πολὺ μελαγχολική. Διὰ τās κυριωτέρας πελατιδας τοῦ ίατροῦ Βιλφερών πῃ κρίσις τοῦ 1870 ὑπῆρξε νόσος πολὺ δεινότερα τών παθήσεων, περὶ ὧν μετέβαινον νά λάβωσι συμβουλὰς εις τό μέγαρον της όδοῦ Λονδίνου. Πολλάκι τών πελατιδῶν είχαν γίνει

άφαντοι, άλλαι δ' έθεραπεύθησαν διὰ της ήλικίας ή δέν είχαν τοὺς αναγκαίους χρηματικούς πόρους, όπως ὧσιν άσθενεῖς. "Η φειδωλῇ δημοκρατία είχε διαδεχθῇ την άφειδῇ αυτοκρατορίαν, τοῦτο δ'ένόει και ό ήδη γεγηρακῶς Ποιητὸς εκ τών ὀλίγων δώρων, τὰ όποια έλάμβανεν.

["Επεται συνέχεια].

ΔΜΛ.

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ

ΑΛΗΘΕΣ ΔΡΑΜΑ ΕΝ ΜΙΚΡΑΙ ΑΣΙΑΙ

[Συνέχεια]

Τέσσαρας καίδεκα μήνας διήρκεσεν ή έν τη πατρίδι διαμονή τοῦ θείου παρὰ τῇ οικογενείᾳ αὐτοῦ, και τό διάστημα τοῦτο ήρκεσεν ίνα καταναλωθῇ πᾶν ό,τι έν τοσοῦτῳ μακρῷ χρόνῳ συνεκομίσθη μετὰ πολλῆς της φειδούς και στερήσεων μεγάλων· όθεν έγένετο άνάγκη, κατὰ τὰ παρὰ Μικρασιάταις κρατοῦντα έθιμα, νά επανέλθῃ εις την Κωνσταντινούπολιν, συνομολογήσας δάνειον εκ λιρῶν τουρκικῶν δέκα διὰ τὰ όδοιπορικὰ έξοδα, και νά άρχίσῃ πάλιν τὸν πρότερον βίον, άπό τό Α, ως λέγομεν, πρὸς συντήρησιν έαυτοῦ πε και της οικογενείας του.

"Ο Δημήτριος, πρὸ πολλοῦ ὑπολογίζων τὸν δι' αὐτόν βραδύτατα παρερχόμενον χρόνον, είχαν όρίσει καθ' έαυτόν τό προσεχές "Εαρ διὰ τὸν νόστον αὐτοῦ. Οί άτυχεῖς Μικρασιᾶται "Ελληνες δέν δύνανται νά ταξειδεύωσιν ως οί άλλοι άλλων μερῶν εύδαίμονες θνητοί, όταν θέλωσιν. "Ιδίως επικίνδυνος εἶναι ή εις την πατρίδα επάνοδος, διότι οί λησταί χαλῶς ὑπολογίζουσι τὰ βέβαια κέρδη, άτινα θά προσπορίζωνται ασφαλῶς παρὰ τών επανερχόμενων εις τὰ ἴδια, δέν διακινδυνεύουσι δέ επί ματαίῳ, καταδιώκοντες τοὺς δι' έργασίαν και πρὸς εύρεσιν πόρου ζωῆς εις Κωνσταντινούπολιν ή άλλαχοῦ μεταβαίνοντας. "Εχουσι την άπαιτουμένην γενναιότητα νά άφίνωσιν ήσύχους τοὺς εκπαιριζόμενους, πρῶτον διότι δέν έχουσι νά έλπίζωσι παρ' αὐτῶν μεγάλη πράγματα και έπειτα διότι θά διεφημιζετο ή ὑπαρξὶς ληστείας και θά ήραιοῦτο ή τάξις τών εις τās έστίας επανακαμπόντων. "Αλλ' εκτὸς της ληστείας, ήτις διηνεκῶς μαστίζει τὸν δυστυχῇ εκείνον τόπον, καθίστανται δύσβατοι αἱ όδοι και δυσχερεστάτη ή συγκοινωνία ένεκα τοῦ χειμῶνος, όστις βαρὺς και άρκετὰ έγκαίρως, άπό τών μέσων τοῦ "Οκτωβρίου, ένσκήπτει κατὰ την Μικράν "Ασίαν διαρκῶν μέχρι και τοῦ "Απριλίου. Μόνον δις τοῦ έτους, μετὰ προηγουμένην συνεννόησιν πολλῶν συνταξιδιωτῶν εκ τών περιχώρων, δύναται νά ταξειδεύωσι, τό Φθινόπωρον μετὰ την 14ην Σεπτεμβρίου, έορτήν της "Υψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, και τό "Εαρ, μετὰ την Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ, ήτοι άφοῦ έκαστος φάγῃ μετὰ